

I

Faith Madison zag er klein, ernstig en elegant uit terwijl ze de tafel dekte, de sla aanmaakte en snel een blik wierp op het eten dat ze in de oven had bereid. Ze had een getailleerd zwart pakje aan en op zevenenveertigjarige leeftijd was ze nog even slank als toen ze zesentwintig jaar daarvoor met Alex Madison was getrouwd. Met haar groene ogen en lange, steile, blonde haar dat ze in een knot had opgestoken, oogde ze als een ballerina van Degas. Ze zuchtte en ging op een van de keukenstoelen zitten.

In het kleine, fraaie huis van bruinrode zandsteen aan East Seventy-fourth Street in New York heerste een doodse stilte en ze kon de klok horen tikken terwijl ze wachtte tot Alex thuiskwam. Een minuutje deed ze haar ogen dicht en dacht aan waar ze die middag was geweest. Toen ze ze weer opendeed, kon ze horen dat de voordeur werd geopend en gesloten. Er klonk geen ander geluid, geen voetstap op het tapijt in de hal, geen ‘hallo’ toen hij naar binnen liep. Zo ging het altijd. Hij deed de deur achter zich op slot, zette zijn aktetas neer, hing zijn jas in de kast en nam snel even zijn post door. Op een gegeven moment zou hij haar gaan zoeken, in haar kleine studeerkamer en vervolgens in de keuken.

Alex Madison was tweeënvijftig jaar oud. Ze hadden elkaar leren kennen toen zij op het *college* van Barnard zat en hij aan Columbia MBA studeerde. In die tijd was alles anders geweest. Hij was betoverd geraakt door de gemakkelijke manier van doen, de warmte, de energie en de levensvreugde van Faith. Hij was altijd ingetogen en gereserveerd geweest, en hij koos

zijn woorden altijd zorgvuldig. Toen zij haar studie had afgerond en hij zijn academische graad had behaald, waren ze meteen getrouwd. Sinds die tijd was hij altijd werkzaam geweest als bankier. Zij had eerst een jaar als redacteur bij *Vogue* gewerkt en dat had ze heerlijk gevonden. Toen was ze daarmee gestopt om een jaar lang rechten te gaan studeren. Die studie had ze gestaakt voordat hun eerste kind was geboren. Eloise, die net vierentwintig was geworden, was begin september naar Londen verhuisd. Ze werkte bij Christie's en bekwaamde zich in het vak. Zoe, hun andere dochter, was achttien jaar oud en net begonnen aan haar eerste jaar op Brown. Nadat Faith zich vierentwintig jaar volledig aan het moederschap had gewijd, had ze de laatste twee maanden eigenlijk weinig om handen gehad. De meisjes waren het huis uit, en zij en Alex waren op eens weer alleen.

'Hallo. Hoe was het?' vroeg Alex toen hij vermoeid ogend de keuken in liep. Hij keek nauwelijks haar kant op en ging zitten. Hij had hard gewerkt. Het idee haar aan te raken of een kus te geven kwam niet eens bij hem op. Het merendeel van de tijd sprak hij tegen haar vanaf de andere kant van de kamer. Dat deed hij niet met boze opzet, maar het was jaren geleden dat hij bij thuiskomst zijn vrouw een knuffel had gegeven. Ze kon zich niet herinneren wanneer hij daarmee was opgehouden, want ze was met de meisjes altijd huiswerk aan het maken. Of toen ze nog klein waren net een van hen in bad aan het doen. Het was heel, heel lang geleden dat hij haar genegenheid had getoond. Langer dan een van hen beiden wist of zich wilde herinneren. Er was geleidelijk aan een kloof tussen hen ontstaan die ze allebei al lange tijd geleden als een gegeven hadden aanvaard, en terwijl ze een glas wijn voor hem inschonk, had ze het gevoel vanaf grote afstand naar hem te kijken.

'Oké. Triest,' zei ze terwijl hij de krant inkeek en zij de kip uit de oven haalde. Hij gaf de voorkeur aan vis, maar ze had de tijd niet gehad die onderweg naar huis te kopen. 'Hij leek zo klein.' Ze had het over Charles Armstrong, haar stiefvader. Hij

was twee dagen eerder op vierentachtigjarige leeftijd overleden. Die dag was er bij zijn kist – die had opengestaan om familieleden en vrienden de kans te geven hem nog een laatste keer te zien – de rozenkrans gebeden.

‘Hij was oud, Faith, en hij was al lang ziek.’ Waarmee hij niet alleen een verklaring gaf, maar het voorval ook van tafel veegde. Dat deed Alex: hij veegde dingen van tafel. Net zoals hij haar nu al jarenlang afwees. De laatste tijd had ze het gevoel dat haar taak erop zat, ze geen nut meer had en nu kon worden afgedankt. Niet alleen door haar kinderen, maar ook door haar man. Nu de meisjes het huis uit waren, hadden ze hun eigen leven. Alex leefde in een wereld waarvan zij geen deel uitmaakte, afgezien van de schaarse gelegenheden dat hij van haar verwachtte dat ze cliënten ontving of samen met hem naar een diner ging. Hij rekende erop dat ze zichzelf de rest van de tijd zou amuseren. Overdag zag ze soms een vriendin, maar de meeste oude vriendinnen van haar hadden nog kinderen thuis en daardoor weinig tijd. Gedurende de afgelopen maanden, sinds Zoe was gaan studeren, was Faith het merendeel van de tijd alleen geweest en had ze geprobeerd te bedenken hoe ze de rest van haar leven zou invullen.

Alex had een druk eigen leven. Het leek eeuwen geleden dat zij en Alex ’s avonds urenlang aan tafel hadden gezeten en hadden gepraat over dingen die voor hen belangrijk waren. Het was jaren geleden dat ze in het weekend lange wandelingen hadden gemaakt of naar de bioscoop waren gegaan en elkaars hand hadden vastgehouden. Ze kon zich nauwelijks meer herinneren hoe het met Alex was geweest. Hij raakte haar zelden aan en zei al even zelden iets tegen haar. Toch wist ze dat hij van haar hield – of in elk geval dacht ze dat. Hij leek er echter bijna geen behoefte aan te hebben om met haar te communiceren. Het ging allemaal in steno, met korte, afgemeten woorden. Zwijgen kwam hem beter in zijn kraam van pas, net als nu, terwijl ze het eten voor hem neerzette en een verdwaalde blonde haarlok naar achteren veegde. Hij leek haar aanwezigheid helemaal niet op te merken en ging totaal op in iets wat

hij in de krant las. Toen zij het woord weer nam, duurde het lang voordat hij reageerde.

‘Ga je morgen mee?’ vroeg ze zacht. Haar stiefvader zou de volgende dag worden begraven.

Hij schudde zijn hoofd en keek naar haar op. ‘Nee, dat kan niet. Ik moet naar Chicago voor een bespreking met Unipam.’

Er waren problemen met de boekhouding van een belangrijke klant. Zaken kwamen voor hem altijd op de eerste plaats. Hij was een uiterst succesvolle man geworden. Ze hadden door zijn succes dit huis kunnen kopen, hun dochters een uitstekende opleiding kunnen geven en een voor Faith onverwacht gemakkelijk en luxueus leven kunnen leiden. Er bestonden echter andere dingen die voor haar meer zouden hebben betekend. Een troostend woord, gelach, warmte. Ze had het gevoel dat ze al in geen eeuwigheid meer had gelachen, behalve wanneer de meisjes bij haar waren. Het was niet zo dat Alex haar slecht behandelde. Hij negeerde haar gewoon. Hij had andere dingen om aan te denken en aarzelde niet haar dat duidelijk te maken. Zelfs zijn langdurige stilttes vertelden haar dat hij liever nadacht dan met haar te moeten praten.

‘Het zou fijn zijn als je erbij kon zijn,’ zei Faith voorzichtig terwijl ze tegenover hem aan tafel gingen zitten. Hij was een knappe man en dat was hij ook altijd geweest. Op tweeënvijftigjarige leeftijd was hij ook gedistingeerd geworden, met een kop vol grijs haar. Hij had doordringende blauwe ogen en een atletische lichaamsbouw. Een van zijn zakenpartners was twee jaar geleden plotseling overleden aan een hartaanval en sinds die tijd had hij goed gelet op wat hij at en voldoende lichaamsbeweging genomen. Om die reden gaf hij verreweg de voorkeur aan vis en schoof hij de kip die zij had bereid heen en weer over zijn bord. Ze had de tijd niet gehad om creatief te zijn. Ze was de hele middag met Allison, haar stiefzuster, in het rouwcentrum geweest waar mensen langskwamen om hun respect te betuigen. De twee vrouwen hadden elkaar niet meer gezien sinds de moeder van Faith een jaar geleden was overleden, en daarvoor tien jaar lang niet. Allison was niet gekomen

voor de begrafenis van Jack, de broer van Faith die twee jaar eerder dan haar moeder was overleden. Er waren de laatste tijd te veel begrafenis geweest. Haar moeder, Jack, en nu Charles. Te veel mensen. Hoewel het contact tussen haar en haar stiefvader nooit hartelijk was geweest, had ze hem wel gerespecteerd. Het idee dat hij er niet meer was stemde haar somber. Ze had het gevoel dat alle bekende steunpilaren uit haar leven aan het verdwijnen waren.

‘Ik moet morgen bij die bespreking in Chicago zijn,’ zei Alex, die aandachtig naar zijn bord keek. Hij at nauwelijks van de kip, maar nam de moeite niet er zijn beklag over te doen.

‘Andere mensen gaan wel naar begrafenis,’ zei Faith zacht. Ze was absoluut niet scherp. Ze begon niet aan een heftige discussie met hem. Ze was het zelden met hem oneens. Dat had trouwens toch geen enkele zin. Hij deed al jarenlang wat hij wilde, gewoonlijk zonder naar haar mening te vragen. Het merendeel van de tijd handelde hij als een individualist. Hij werd gedreven door de zaak en de eisen die die aan hem stelde, en niet door wat Faith wilde dat hij zou doen. Ze wist hoe hij te werk ging en wat hij dacht. Het was moeilijk door de muur heen te breken die hij om zich heen had opgetrokken. Ze was er nooit helemaal zeker van of hij dat had gedaan uit zelfverdediging of uitsluitend omdat hij zich er gemakkelijk bij voelde. Het was anders geweest toen ze jong waren, maar de huidige stand van zaken bestond al jaren. Hoewel het eenzaam was om met hem getrouwd te zijn, was zij daaraan gewend geraakt. Ze voelde het nu alleen iets sterker omdat de meisjes er niet meer waren, want zij hadden jarenlang voor alle warmte gezorgd die zij nodig had. Hun afwezigheid vond ze erger dan de zijne. Verder leek ze van veel van haar vriendinnen vervreemd te zijn geraakt. De tijd, het leven, het huwelijk en de kinderen hadden daar op de een of andere manier voor gezorgd.

Zoe was twee maanden eerder naar Brown vertrokken. Ze leek daar gelukkig te zijn en ze moest nog steeds voor de eerste keer een weekend naar huis komen, hoewel Providence helemaal

niet zo ver weg was. Ze had het druk met haar vriendenkring, haar leven en haar activiteiten. Net zoals Eloise in Londen gelukkig was met haar werk. Faith had al een tijdje het gevoel dat zij allemaal een bevredigender leven leidden dan zij, en ze was aan het worstelen met pogingen om te beslissen wat ze met het hare moest doen. Ze had erover gedacht een baan te zoeken, maar ze had er geen idee van wat voor werk ze aan zou kunnen. Het was vijftentwintig jaar geleden dat ze voor *Vogue* had gewerkt. Ze had er ook over gedacht haar rechtenstudie weer op te pakken en dat een aantal keer ter sprake gebracht. Alex vond dat gezien haar leeftijd een belachelijk idee en had het meteen van tafel geveegd.

‘Op jouw leeftijd, Faith? Je gaat op je zevenenveertigste toch geen rechten meer studeren. Je zou bijna vijftig zijn voordat je zou zijn afgestudeerd.’ Dat had hij gezegd met een blik van pure minachting en hoewel ze er van tijd tot tijd nog steeds over dacht, begon ze er tegenover hem niet meer over. Alex vond dat ze liefdadigheidswerk moest blijven doen, zoals ze dat al jaren deed, en met haar vriendinnen moest gaan lunchen. Een dergelijk leven leek Faith echter betekenisloos, zeker nu de meisjes het huis uit waren. Ze wilde haar leven vullen met iets substantiëlers, maar ze moest nog een plan bedenken voor een zinnig leven waarvan ze haar echtgenoot kon overtuigen dat het de moeite waard was.

‘Niemand zal me op de begrafenis van Charles missen,’ zei Alex heel gedecideerd terwijl Faith zijn bord weghaalde en hem wat ijs aanbood, waar hij nee tegen zei. Hij hield zijn gewicht goed in de gaten, was heel slank en prima in vorm. Hij squashte een aantal keren per week en speelde tennis in de weekends, wanneer het weer in New York dat toeliet. Toen de meisjes klein waren, hadden ze een tweede huisje in Connecticut waar ze in het weekend altijd naartoe gingen, maar dat deden ze nu al lang niet meer. Alex vond het prettig zo nodig ook in de weekends naar kantoor te kunnen gaan.

Hoewel ze tegen hem wilde zeggen dat ze hem de volgende dag bij de begrafenis van haar stiefvader zou missen, wist ze dat

dat zinloos was. Als hij eenmaal een beslissing had genomen, was hij daar niet meer van af te brengen. Het idee dat zij hem daar nodig zou kunnen hebben, kwam niet eens bij hem op, en hun relatie was niet zodanig dat zij hem dat duidelijk kon maken. Ze was een capabele vrouw, die prima in staat was voor zichzelf te zorgen. Ze had nooit zwaar op hem geleund, zelfs niet toen hun kinderen nog klein waren. Ze had goede beslissingen genomen en ze was zelfverzekerd. Ze was de perfecte echtgenote voor hem geweest. Ze had nooit 'gezanikt' zoals hij dat noemde, en dat deed ze nu ook niet. Wel stelde het haar teleur dat hij er niet voor haar wilde zijn. Teleurstellingen waren voor Faith inmiddels echter bij het leven gaan horen. Alex was er bijna nooit als ze hem nodig had. Hij was zich bewust van zijn verantwoordelijkheden. Hij was intelligent en hij zorgde goed voor hen. De emotionele kant van hem was echter jaren geleden spoorloos verdwenen. Ze hadden uiteindelijk dezelfde relatie gekregen als zijn ouders. Toen ze die had leren kennen, was ze geschokt geweest door hun kilheid en hun onvermogen elkaar genegenheid te tonen. Vooral zijn vader was heel afstandelijk geweest, net zoals Alex dat na verloop van tijd was geworden, al had Faith hem er nooit op gewezen hoeveel hij op zijn vader leek. Alex was niet extravert en hij voelde zich ongemakkelijk als anderen dat wel waren, met name Zoe en Faith. Hun voortdurende blijken van affectie zorgden ervoor dat hij zich nog afstandelijker tegenover hen opstelde en nog meer kritiek op hen had.

Van de twee meisjes leek Zoe het meest op Faith: warm, liefhebbend, opgewekt en ietwat ondeugend – wat Faith aan zichzelf deed denken toen ze nog jong was. Zoe was intelligent en een briljante studente. Eloise leek meer op haar vader. Zij hadden een soort stilzwijgende band waar hij zich prettiger bij voelde. Ze was rustiger dan haar zuster, en was dat ook altijd geweest. Net als Alex had ze vaak kritiek op Faith en uitte die zonder er doekjes om te winden. Misschien omdat hij dat ook deed. Zoe was altijd meteen bereid om het voor haar moeder op te nemen. Zij had naar de begrafenis van Charles willen ko-

men, ook al had ze geen nauwe band met hem gehad. Hij had nooit echt belangstelling voor de meisjes getoond. Ze bleek echter tentamens te hebben, waardoor ze niet weg kon. Voor Eloise was er geen reden om helemaal vanuit Londen naar de begrafenis van haar stiefvader toe te gaan, want hij had haar altijd volledig genegeerd. Faith had niet van hen verwacht dat ze de begrafenis zouden bijwonen, maar het zou prettig zijn geweest als Alex daar wel toe bereid was geweest.

Faith bracht het onderwerp niet meer ter sprake. Ze liet het rusten, zoals ze dat met zoveel andere zaken deed, want ze wist dat ze een discussie met Alex toch niet zou winnen. Naar zijn idee was ze prima in staat er in haar eentje naartoe te gaan. Net als zijn dochters wist hij dat Faith en haar stiefvader nooit een innige band hadden gehad. Hem verliezen was voor haar eerder iets symbolisch. Wat Faith Alex niet vertelde, was dat het afscheid pijnlijker dan normaal was omdat ze er zo scherp door werd herinnerd aan degenen die al eerder waren heengegaan. Haar moeder en haar broer Jack, die drie jaar geleden was omgekomen toen zijn vliegtuig waarmee hij onderweg was naar Martha's Vineyard was neergestort – iets waardoor ze volledig van de kaart was geraakt. Hij was toen zesenzeventig, en een uitstekend piloot. De motor was in brand gevlogen en het toestel was in de lucht geëxplodeerd. Het was een schok geweest waarvan ze nu pas aan het herstellen was. Jack en zij waren altijd zielsverwanten en beste vrienden geweest. Hij was de enige geweest die haar emotioneel steunde, en in haar jeugd en haar volwassen leven was hij een bron van troost geweest. Hij was altijd vergevingsgezind en immens trouw, en leverde nooit kritiek. Ze scheelden twee jaar en hun moeder zei vroeger altijd dat ze net een tweeling waren. Vooral nadat hun vader plotseling aan een hartaanval was overleden toen Faith tien en Jack twaalf jaar oud was.

De relatie van Faith met haar vader was moeilijk geweest. Eigenlijk een regelrechte nachtmerrie. Het was iets waarover ze nooit sprak, en ze had er een groot deel van haar volwassen leven over gedaan met hem in het reine te komen. Daar had

ze samen met een therapeut aan gewerkt en na verloop van tijd haar verleden zo goed mogelijk verwerkt. Haar vroegste herinneringen aan haar vader waren die waarbij hij haar moles- teerde. Toen ze een jaar of vier, vijf was, was hij haar seksueel gaan misbruiken. Ze had het haar moeder nooit durven ver- tellen want haar vader had gedreigd haar en Jack te vermoor- den als ze er haar mond over opendeed. Haar intense liefde voor haar broer had ervoor gezorgd dat ze erover zweeg, tot Jack het had ontdekt toen hij elf en zij negen was. Zijn vader en hij hadden er een immense ruzie over gehad. Hij had tegen Jack hetzelfde gezegd als tegen haar: dat hij haar zou ver- moorden als een van hen beiden er iets over zei. Hij was een heel zieke man. Het was voor hen allebei zo traumatisch ge- weest dat ze er pas weer over hadden gesproken toen ze vol- wassen waren en zij in therapie was gegaan. Het had wel ge- zorgd voor een blijvende band tussen hen: een liefde die uit medeleven was geboren, en een diepe somberheid omdat zich zoiets had voorgedaan. Jack had het vreselijk gevonden dat hij Faith niet in bescherming had kunnen nemen tegen hun vader, die haar fysiek en emotioneel zoveel geweld aandeed. Hij werd erdoor verscheurd – wetend dat het gebeurde en hij niet in staat was het tij te keren. Maar hij was toen zelf nog een kind ge- weest, en een jaar nadat hij het had ontdekt, was hun vader overleden.

Jaren later, toen Faith in therapie was, had ze geprobeerd haar moeder erover te vertellen, maar de verdedigingsmechanismen van die vrouw waren onoverwinnelijk geweest. Ze weigerde te luisteren, het te geloven, er iets over te horen, en had herhaal- delijk heel stellig beweerd dat Faith met gemene leugens kwam om haar vader te belasteren en hen allemaal te kwetsen. Zo- als Faith al haar hele leven had gevreesd, gaf haar moeder haar de schuld. Ze trok zich terug in haar eigen fantasieën en ont- kende alles. Ze hield vol dat de vader van Faith een vriende- lijke en liefhebbende man was geweest, die zijn gezin aanbad en zijn vrouw vereerde. Na zijn overlijden werd hij voor haar een soort heilige. Verder had Faith niemand bij wie ze haar

verhaal kwijt kon. Behalve bij Jack, zoals gebruikelijk. Hij was samen met haar naar de therapeut gegaan en had voor hen beiden pijnlijke herinneringen opgehaald. Faith had urenlang in zijn armen zitten snikken.

Uiteindelijk hadden Jacks liefde en steun haar geholpen oude kwelgeesten kwijt te raken. Ze herinnerde zich haar vader als een monster dat haar jeugdige onschuld had geschonden. Het had Jack jaren gekost om over het feit heen te komen dat hij niet had kunnen voorkomen dat haar zoiets werd aangedaan. Het was een pijnlijke jeugd die hen verbond, die ze allebei met grote moed te boven trachtten te komen. Faith had er uiteindelijk vrede mee gesloten, voor een groot deel dankzij Jack.

Toch hadden de littekens hun tol geëist. Ze waren allebei moeilijke relaties aangegaan, met mensen die koud en vol kritiek waren. Ze hadden wederhelften gekozen die even kil waren als hun moeder, die hun de schuld gaven van alles wat er misging. Jacks echtgenote was neurotisch en moeilijk in de omgang geweest en ze had hem een aantal keren verlaten om redenen die niemand kon begrijpen. Alex hield Faith al jarenlang op een afstand en gaf haar de schuld van elk probleem dat zich voordeed. Jack en zij hadden vaak gesproken over hun partnerkeuze en hoewel ze uiteindelijk allebei inzicht hadden in hun drijfveren, waren ze geen van beiden in staat geweest iets te veranderen. Het was alsof ze voor situaties hadden gekozen waarin een groot deel van de ellende uit hun jeugd werd herhaald, wellicht om deze keer een ander resultaat te kunnen bewerkstelligen. Ze hadden echter partners uitgezocht met wie dit patroon niet doorbroken kon worden en het resultaat was voor hen beiden even teleurstellend als hun jeugd dat was geweest, zij het wel minder traumatisch. Jack bood de problemen het hoofd door als vredestichter op te treden en bijna alles van zijn vrouw te tolereren – waaronder het feit dat ze vaak bij hem wegliep – om haar maar niet boos te maken of het risico te lopen haar blijvend te verliezen. Faith had vrijwel hetzelfde gedaan. Ze maakte vrijwel nooit ruzie met Alex en daagde hem zelden uit. Het brute optreden van haar vader had

vernietigende sporen achtergelaten. Diep in haar hart voelde ze dat het allemaal haar schuld was. Zij had gezondigd, niet hij, en op de een of andere manier was het háár fout. Daar had haar vader haar van overtuigd. En hoe afschuwelijk het ook was geweest... als laatste straf had hij hen door te sterven allebei in de steek gelaten. Faith had op de een of andere manier aangevoeld – of gevreesd – dat dat ook haar schuld was. Daardoor had ze er binnen haar huwelijk terdege voor gezorgd niets te doen waardoor Alex haar zou kunnen verlaten. Een deel van haar had haar leven lang geprobeerd het perfecte kleine meisje te zijn, boete te doen voor de zonden waarvan alleen haar broer op de hoogte was. Door de jaren heen had ze erover gedacht Alex de waarheid over haar jeugd te vertellen, maar toch had ze dat nooit gedaan. Op een of ander diep, onbewust niveau was ze bang dat hij niet meer van haar zou houden als hij wist wat haar vader haar had aangedaan.

Gedurende de afgelopen jaren had ze zich afgevraagd of Alex ooit echt van haar had gehouden. Misschien op zijn eigen manier wel, maar dan op zijn voorwaarde dat ze deed wat hij zei en nooit tegen hem inging. Ze had al vroeg aangevoeld dat hij de waarheid over wat haar vader met haar had gedaan niet zou kunnen verdragen. Haar duistere geheim bleef veilig bij Jack, en hij was de enige die onvoorwaardelijk van haar had gehouden. Dat was wederzijds geweest. Zij had ook volstrekt en zonder er voorwaarden aan te verbinden van hem gehouden en daardoor was zijn dood haar nog zwaarder gevallen. Het was een bijna ondraaglijk verlies geweest, zeker gezien in het licht van alles wat ze thuis ontbeerde.

Ze hadden er allebei moeite mee gehad dat hun moeder met Charles was getrouwd toen zij twaalf en Jack veertien was. Faith was achterdochtig ten aanzien van Charles geweest en had niet anders verwacht dan dat hij haar dezelfde dingen zou aandoen als haar vader. Hij had haar echter volstrekt genegeerd, wat voor haar een daad van genade was. Hij was geen man die zich op zijn gemak voelde bij vrouwen of meisjes. Zelfs zijn eigen dochter was een vreemde voor hem. Hij was een mi-

litair en hij had Jack hard aangepakt, maar hem in elk geval wel enige affectie kunnen tonen. Het enige dat hij voor Faith had gedaan was haar rapporten ondertekenen en klagen over haar cijfers, wat naar zijn idee van hem werd verwacht. Het was zijn enige rol geweest. Verder had Faith voor hem niet bestaan. Zij had zich daar echter prettig bij gevoeld. Het had haar hogelijk verbaasd dat hij in seksueel opzicht geen enkele belangstelling voor haar toonde. De koelheid die Charles altijd jegens haar en alle anderen aan de dag had gelegd, werd gecompenseerd door een gevoel van opluchting. Die regeling was voor haar gewoon geworden.

Charles had Jack uiteindelijk voor zich ingenomen door manendingen met hem te doen. Aan Faith had hij nooit aandacht geschonken, domweg omdat zij een meisje was. Voor hem had ze nauwelijks bestaan. Jack was haar enige mannelijke rolmodel geweest, haar enige normale band met de mannenwereld. Anders dan hun moeder en Charles was Jack warm, gelukkig en liefhebbend geweest, net als Faith in die tijd. De vrouw met wie hij was getrouwd leek erg veel op hun moeder: afstandelijk, emotioneel, koud. Ze leek hem niet erg te waarderen. Ze waren een aantal keren uit elkaar gegaan en hoewel ze vijftien jaar getrouwd waren geweest, hadden ze nooit kinderen gekregen omdat Debbie dat idee alleen al niet kon verdragen. Faith had de aantrekkingskracht die Debbie op Jack uitoefende nooit kunnen begrijpen. Maar ondanks hun moeilijkheden was hij haar toegewijd geweest. Hij had haar karakter altijd vergoelijkt en dingen in haar gezien die niemand anders zag. Ze had met een als uit marmer gehouwen gezicht zijn begrafenis bijgewoond en geen traan gelaten. Zes maanden na zijn dood was Debbie hertrouwd en naar Palm Beach verhuisd. Sinds die tijd had Faith niets meer van haar gehoord. Ze had niet eens een kerstkaart gestuurd. In zekere zin betekende ook zij een verlies, hoe weinig Faith ook om haar had gegeven. In een bepaald opzicht leefde Jack in haar voort en verdween hij zo voor een tweede keer uit haar leven.

In feite had Faith nu niemand meer, behalve Alex en haar twee

dochters. Ze had tegenwoordig het gevoel dat haar eigen wereld steeds kleiner aan het worden was. De mensen die ze had gekend en van wie ze had gehouden, en zelfs degenen om wie ze niet had gegeven, verdwenen een voor een. Zij waren haar in elk geval nabij geweest, net als Charles, en uiteindelijk had ze zich bij hem veilig gevoeld, hoe koel en afstandelijk hij ook deed. Nu waren ze er allemaal niet meer. Haar ouders, Jack en nu Charles. Dat maakte Alex en de meisjes voor haar nog kostbaarder en belangrijker.

Ze zag erg op tegen de begrafenis van Charles. Die was op zich al moeilijk genoeg, en hij zou daarnaast ongetwijfeld Jacks begrafenis in herinnering brengen. Daar dacht ze over na terwijl ze langs de studeerkamer van Alex liep, waar hij 's avonds graag zat te lezen. Hij was verdiept in paperassen en keek niet op toen ze in de deuropening bleef staan. Hij had er slag van mensen duidelijk te maken dat hij niet gestoord wilde worden. Dat maakte hem onbereikbaar, zelfs als hij in een kamer tegenover haar zat. De grote kloof die door de jaren heen tussen hen was ontstaan liet zich niet overbruggen. Nu konden ze niets anders meer doen dan vanuit de verte naar elkaar kijken en zwaaien. Alex had zichzelf met succes geïsoleerd terwijl hij samen met haar onder één dak woonde, en zij had pogingen daar wat aan te doen allang opgegeven. Ze accepteerde het gewoon en leidde haar eigen leven. Maar het lege gevoel dat ze had nu haar dochters het huis uit waren, was overweldigend. Ze had nog geen manier gevonden om die leegte te vullen en vroeg zich af of ze die ooit zou vinden terwijl ze toekeek hoe Alex zijn papieren opborg zonder iets tegen haar te zeggen. Toen liep ze naar de trap.

Een halfuurtje later kwam hij ook naar hun slaapkamer. Ze lag al in bed en las een boek dat Zoe haar had aangeraden. Het was een amusante roman en ze glimlachte in zichzelf toen Alex de kamer in liep. Hij zag er moe uit, maar hij had bijna alles gelezen wat hij voor die bespreking in Chicago moest weten. Hij keek haar even aan, ging zich toen uitkleden en kroop een paar minuten later naast haar tussen de lakens. Het was

alsof er midden in het bed een onzichtbare barricade was opgeworpen: een Maginotlinie die ze geen van beiden overstaken behalve wanneer dat absoluut nodig was – eens in de paar weken of zelfs maar een keer per maand. Als ze de liefde met elkaar bedreven, was dat een van de weinige momenten waarop ze zich met hem verbonden voelde. Maar zelfs dat gevoel was kortstondig. Het was eerder iets dat herinneringen oproep aan wat ze eens hadden gedeeld, voordat ze ieder huns weegs waren gegaan, dan iets dat ze nu echt deelden. Het vrijen duurde kort en gebeurde plichtmatig, al was het soms wel aangenaam. Het was een afspiegeling van hun werkelijkheid, niet de realisering van de dromen die ze eens samen hadden gehad. Het was gewoon wat het was. Niets meer dan dat. Dankzij een goede therapie had ze opmerkelijk genoeg geen problemen met seks, ondanks alles wat haar vader haar had aangedaan. Maar door het ontbreken van communicatie en warmte tussen Alex en haar ervoer ze de seksuele onthouding soms als een opluchting.

Alex draaide zich op zijn zij, met zijn rug naar haar toe. Dat was een teken dat hij deze avond niets meer van haar wilde. Ze hadden samen gegeten en hij had tegen haar gezegd waar hij de volgende dag naartoe zou gaan. Hij wist waar zij zou zijn, en zij wist door zijn agenda dat ze morgenavond, na de begrafenis, samen met hem naar een zakendiner moest. Dat was alles wat ze van elkaar hoefden te weten. Alles wat ze konden delen. Als ze iets meer nodig had, een gebaar van intimiteit of affectie in haar leven, moest dat van de meisjes komen. Dat wist ze, en daardoor miste ze Jack des te meer. Door het slechte huwelijk van beiden hadden ze elkaar nodig gehad voor gezelligheid, troost en warmte.

Faith had wanhopig veel van haar broer gehouden en na zijn overlijden had ze gedacht zelf ook dood te zullen gaan. Dat was niet gebeurd, maar een deel van haar had na die dag als een verloren ziel rondgezworven, alsof het zijn thuis was kwijtgeraakt. De dingen die ze altijd met Jack had gedeeld, kon ze niet met haar dochters of ongeacht wie bespreken. Nooit was

er iemand zoals hij in haar leven geweest. Hij had haar nimmer teleurgesteld en was er altijd voor haar geweest. Hij had nooit vergeten haar aan het lachen te maken of tegen haar te zeggen hoeveel hij van haar hield, en zij had voor hem hetzelfde gedaan. Hij was de zonneschijn in haar leven geweest, het hart, de reddingboei waaraan ze zich soms had vastgeklampt. Terwijl Alex zacht naast haar lag te snurken, deed ze geruisloos het licht uit. Sinds haar dochters het huis uit waren, voelde ze zich doelloos op een eenzame zee drijven.